

Minu keelesammud

Seletuskiri metoodilise kogumiku juurde

Seletuskirjas tuuakse välja alused, millest on lähtunud materjali koostamisel:

- keeleõppe osaoskused;
- Lotte tegelaskuju väärtused;
- ülesannete ja võtete kirjeldus;
- seos riiklike õppekavadega: üldpädevused, läbivad teemad, eesti keele õpitulemused.

Metoodiline materjal on kooskõlas **Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava** ja **Põhikooli riikliku õppekava** lisa 1 (keeles ja kirjanduse valdkonna ainekava) I kooliastmele kirjeldatud õpitulemustega. Metoodilise materjali koostamisel on lähtunud **Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine** sõsarväljaandes eel-A1->A1 (lasteaed) ja A1->A2 (kool) kirjeldatud keeleoskustest.

KEELEOSKUSE ARENDAMINE

LASTEAIAS on eesti keelest erineva kodukeelega lastelt oodatav eel-A1 keeleoskustasemest liikumine A1 taseme poole.

Kuulamine:

Laps

- mõistab lühikesi ja lihtsaid juhiseid, küsimusi ja väiteid, mis on esitatud aeglaselt ja selgelt koos visuaalsete vahendite või žestidega.
- suudab järgida lihtsaid vestlusi, kui räägitakse tuttavatest asjadest (nt kodu, mänguasjad, loomad).
- mõistab lihtsaid lugusid või lauseid, mis räägivad igapäevaelu toimetustest, näiteks lasteaia või kodust.
- tunneb ära konkreetse info (nt koht, aeg) tuttavat, igapäevasel teemal.

Lugemine:

Laps

- suudab ära tunda mõningaid tuttavaid sõnu ja pilte (nt oma nime, lemmiktoidu või -mänguasjade nimetuse), kuid ei suuda lugeda täislauseid (eel-A1).
- suudab lugeda ja mõista väga lihtsaid sõnumeid või sõnu, mis on seotud tema igapäevaeluga (nt mänguasjad, loomad, värvid) või tegevustega lasteaia (nt mängulõuna, lõunaune aeg) (A1).

Rääkimine:

Laps

- kasutab lühikesi väljendeid enda kohta, annab lihtsat enesekohast infot.
- kirjeldab oma igapäevaelu aspekte (mis meeldib ja mis mitte, perekond, koduloomad jms), kasutades lihtsaid sõnu/väljendeid.
- kasutab lihtsaid lauseid soovi väljendamiseks (Ma tahan vett. See on minu pall. Mul on kõht tühi. Kas ma saan selle? Kus on mu ema/sõber?).

Kõne võib olla aeglane ja laps võib vajadusel täiskasvanult abi küsida või korrata mõnd sõna. Laps kasutab eneseväljendamiseks ka emakeelt või ema- ja sihtkeelt korraga, mida ei ole vaja takistada.

Kirjutamine:

Laps

- võib kirjutada oma nime, teha lihtsaid joonistusi või kirjutada tähti ja numbreid.

Kirjutamine on pigem seotud piltide ja märkide tegemisega, kui järgitakse neid mudeleid (eel-A1).

- kirjutab lühikesi sõnumeid, näiteks oma nime, tuttavaid sõnu või tähti, mis on seotud igapäevaelu asjadega (A1).

Kirjutamine on veel väga algeline, aga laps suudab koostada lihtsaid märkmeid või sõnumite alguseid.

Eel-A1 ja A1 taseme keeleoskus lasteaiaaas tähendab, et laps on võimeline mõistma ja kasutama lihtsat keelt igapäevaelu põhitegevustes. Alguses on keel väga piiratud, kuid areneb kiiresti, kuna lapsed õpivad järjest rohkem sõnu ja väljendeid. Nad kasutavad keelt, et väljendada oma soove, vajadusi ja tundeid ning osaleda lihtsates vestlustes eakaaslaste ja täiskasvanutega.

KOOLIS peaks eesti keelest erineva kodukeelega õpilane I kooliastme lõpuks saavutama vähemalt A2 keeleoskustaseme.

Kuulamine:

Õpilane

- mõistab lihtsaid juhiseid ja vestlusi, mis on seotud igapäevaelu tegevustega (A1).
- saab aru, kui räägitakse tuttavatest teemadest, nagu pereliikmed, kool, kodutööd, lemmiktoidud jms (A1).
- saab aru rohkemate detailide ja mõistetega tekstidest, mis on seotud koolielu ja ümbritseva maailmaga (A2).
- suudab jälgida lihtsaid lugusid või vestlusi, näiteks kooli tegemistest, õpikute kasutamisest või sõprade tegevustest (A2).
- suudab kuulata lihtsaid teateid ja jutte (A2).

Lugemine:

Õpilane

- loeb lühikesi ja lihtsaid tekste, nagu reklaamid, koolimaterjalide pealkirjad, lihtsad sõnumid ja päevaplaanid (A1).
- loeb ja mõistab sõnu, fraase ja lühikesi lauseid, mis on seotud igapäevaelu tegevustega (A1).
- loeb ja mõistab pikemaid, lihtsaid tekste, mis sisaldavad rohkem sõnavara ja keerukamaid lauseid (A2).
- loeb ja mõistab lühikesi lugusid või kirjeldusi, mis räägivad koolist, perest, sõpradest, hobidest, kodukohast (A2).
- suudab jälgida ja aru saada erinevatest tekstidest, näiteks päevaplaanidest, lihtsatest raamatutest või juttudest (A2).

Rääkimine:

Õpilane

- kasutab lihtsaid lauseid, et rääkida oma igapäevaelu tegevustest (A1).
- oskab ennast tutvustada; öelda, mida ta teeb või tahab teha (nt Mul on öde. Ma mängin jalgpalli.) (A1)
- suudab küsida lihtsaid küsimusi, nagu "Kus on minu raamat?" või "Mis kell on?" (A1).
- suudab pidada lihtsat vestlust tuttavatel teemadel, näiteks kool, sõbrad, hobid (A2).
- oskab rääkida oma igapäevastest tegevustest, plaanidest ja eelistustest (A2).
- oskab kasutada keerukamaid lauseid õpitu raames (A2).

Kirjutamine:

Õpilane

- kirjutab lihtsaid lauseid (A1).
- koostab lühikesi sõnumeid, teateid ja teeb märkmeid, mis sisaldavad tuttavat teavet (A1).
- kirjutab lühitekste ja kirjeldusi, mis räägivad tema päevast, perest, koolist või sõpradest (A2).
- kirjutab teateid ja e-kirju, mis on seotud igapäevaelu olukordadega (A2).

Kirjutamine on juba veidi loomingulisem ja mitmekesisem (A2).

1. - 3. klassi õpilase A1 ja A2 keeleoskus tähendab, et õpilane suudab osaleda igapäevaelu suhtluses ja kirjeldustes, kuid keelekasutus on veel piiratud ja lihtne. A1 tase kajastab olukorda, kus õpilane on suuteline kasutama väga lihtsat keelt ja mõistma põhiteemasid, samas kui A2 tase näitab suuremat arengut, kus õpilased oskavad rohkem rääkida oma igapäevaelust, koolist, sõpradest, õpitud teemadest lisades rohkem detaile ja mõistavad keerukamaid tekste.

Koeratüdruk Lotte viis väärtust

Metoodiline materjal on koostatud koeratüdruk Lotte viie väärtuse põhjal.

1

Hoia oma peret ja sõpru!

Teema raames tutvutakse Eesti maakondadega ja Leiutajatekülaga. Õppija õpib rääkima endast, kodukohast, oma pereliikmetest, koostegemistest, lemmiktegevustest.

2

Headus teeb elu huvitavamaks!

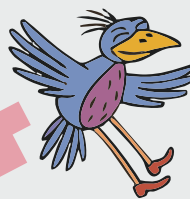
Teema raames tutvustab Lotte Narva linna, Narva linnust ja Narva jõge. Õppija õpib nimetama maja osasid, jõega seotud sõnu, kirjeldab head sõpra ja koostegemisi, lahendab probleemülesannet.

3

Ole nii uudishimulik, kui vähegi suudad!

Teema raames tutvustab Lotte Tartu Mänguasjamuuseumi ja Ahhaa-keskust. Õppijaid suunatakse teema raames katsetama ja leiutama ning sellest jutustama. Lasteaialaps õpib põhivärve ja nende segamisel sekundaarvärvide saamist; lisaks õpib laps rääkima mänguasjadest ainsuses ja mitmuses. Õpilast suunatakse näidete põhjal mõtisklema, mis on leiutus, miks on leiutamine oluline ja kuidas see aitab inimest.

4

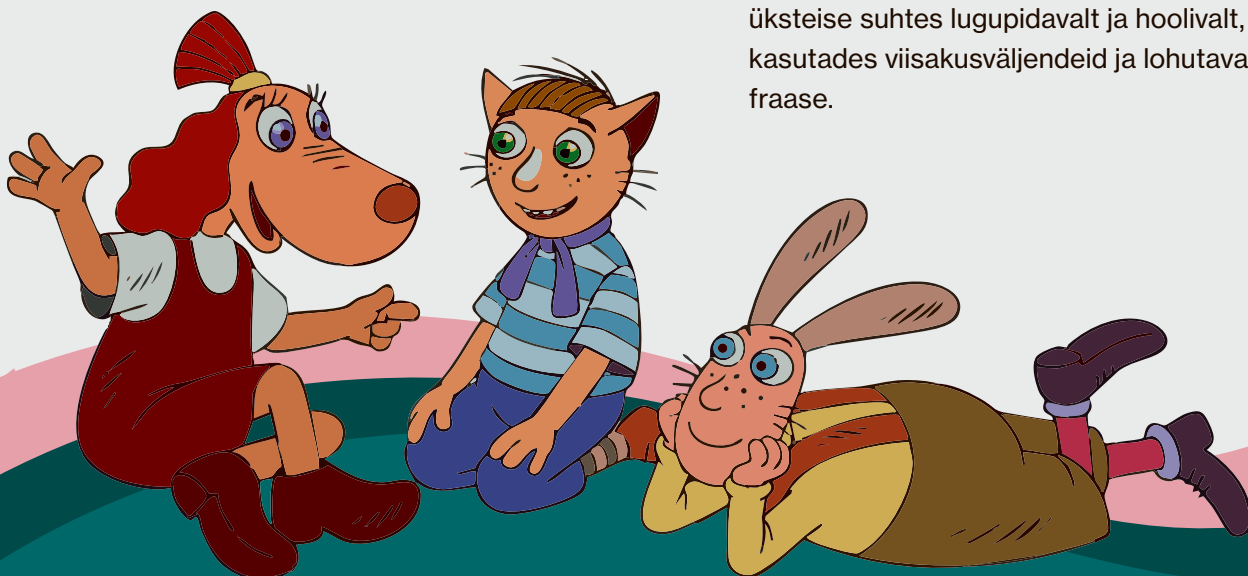
Märka väiksemat!

Teema raames tutvustab Lotte Eesti saari ja tuntumaid vägilasi. Õppijaid suunatakse mõtisklema ja arutlema heategude ja abivalmiduse üle.

5

Ei igasugusele vägivalle!

Teema raames tutvustab Lotte Tallinna loomaaeda ja Kadrioru parki. Õppijaid suunatakse mõistma kohtade kaarte ja skeeme, orienteeruma nende järgi; käituma üksteise suhtes lugupidavalt ja hoolivalt, kasutades viisakusväljendeid ja lohutavaid fraase.

Ülesanded ja võtted

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Pilt-sõnakaardid	Õppija sõnavara rikastamine. Mudellauseid pilt-sõnakaartidel toetavad kõne alustamist.	LASTEAED	
		Pildid aitavad lastel uusi sõnu seostada konkreetsete objektide, tegevuste või mõistetega. Kaardid sisaldavad erinevaid sõnaliike (nimisõnad, tegusõnad, omadussõnad) – see aitab lastel rikastada sõnavara ja laiendada lauseid. Pilt-sõnakaardid toetavad rääkimist, kirjeldamist, arendavad jutustamis- ja väljendusoskust. Pilt-sõnakaardid aitavad seostada kirjalikku sõna pildiga, mis on oluline lugemisoskuse arendamisel. Kaarte saab kasutada kirjutamisharjutuste tegemiseks.	Visuaalne tugi muudab keeleõppe lihtsamaks ja aitab vältida tõlkimist. Kaardid seostavad sõnu konkreetsete objektide, tegevuste ja mõistetega. Pildid annavad sõnadele konteksti, toetavad sõnade mõistmist ja kasutust. Pilt-sõnakaardid on hea vahend uute sõnade ja väljendite kordamiseks, lausemallide abil jutustamiseks ja eneseväljenduseks. Pilt-sõnakaardid aitavad seostada kirjalikku sõna pildiga, mis on oluline lugemisoskuse arendamisel. Kaarte saab kasutada kirjutamisharjutuste tegemiseks.
		KOOL	
		Pilt-sõnakaardid aitavad laiendada sõnavara ja õppida keerukamaid sõnu, sünonüüme ja antonüüme. Kaardid võimaldavad kasutada erinevaid lausekonstruktsioone, moodustada kaardil olevate sõnadega lauseid. Pildid stimuleerivad jutustamist, toetavad loovust ja jutukeste loomist.	Pildid annavad sõnadele konteksti, mis aitab mõista nende tähendust ja kasutust. Pilt-sõnakaarte saab kasutada erinevate grammatiliste konstruktsioonide harjutamiseks, sõnade kordamiseks, lausete moodustamiseks, küsimustele vastamiseks, küsimuste esitamiseks ja sõnaliikide tutvustamiseks, nt nimisõnad, tegusõnad.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Pusle	Võimaldab tutvuda Eestimaa paikadega, lugeda olulisemate kohtade nimesid ja nimetusi, suunab puslel olevaid sõnu kasutades moodustama lauseid ja koostama lühijutukesti, pakub käelist tegevust.	LASTEAED	
		Pusled laiendavad sõnavara ja õpetavad lausekonstruktsioone. Pusled arendavad jutustamis- ja kirjeldamisoskust, arendavad loogilist mõtlemist ja probleemide lahendamise oskust.	Pusled pakuvad visuaalset konteksti, mis aitavad uusi sõnu ja väljendeid paremini mõista ja meelde jätta ning õppida lausekonstruktsioone.
		KOOL	
		Õpilased tutvuvad Eestimaa paikadega ning saavad pilte visuaalselt seostada iga piirkonna nimetuste ja kohtadega – see arendab geograafilisi ja keelelisi teadmisi (nt kohanime õigekiri). Piltide ja sõnade kaudu saavad õpilased luua kontekstiga seotud lauseid ja koostada jutte, mis aitavad neil keelt praktiseerida ja arendada. Pusle pakub õppimist käelise tegevuse kaudu.	Õpilased õpivad uusi sõnu ja fraase, kasutades visuaalset tuge. Samuti aitab pusle selgitada, kuidas erinevad sõnad on seotud üksteisega (nt linnad, järved, saared) – nii areneb keele mõistmine ja sõnavara. Piltide ja sõnade abil saab õppija luua lihtsaid lauseid, harjutab täpset ja korrektset keelekasutust. Pusle annab võimaluse tutvuda Eesti kultuuri ja geograafiaga. Õpilased saavad õppida Eesti tähtsamaid kohti ja nendega seotud lugusid, mis aitab neil paremini mõista Eesti kultuuri.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Doomino	Ülesandes laovad õppijad pildi ja sõna või lause alguse ja lõpu ahela – see tegevus aitab arendada tähelepanu, loogilist mõtlemist ja korrata teemaga seotud sõnavara.	LASTEAED	
		Doomino aktiveerib olemasolevat sõnavara ja arendab keerukamaid lausekonstruktsioone. Doominopiltide kirjeldamisel areneb jutustamisoskus, mängimine toetab loogilise mõtlemise ja mustrite tuvastamise oskust.	Doomino pakub visuaalset konteksti, mis aitab uusi sõnu ja väljendeid paremini meelde jätta, toetab mudellausete kasutamist, lihtlause ja fraaside moodustamist. Mänguline õpe suurendab motivatsiooni ja huvi keele õppimise vastu.
		KOOL	
		Õpilane kordab õpitud sõnavara, luues pildi ja sõna vahel seoseid, ning õpib lauseehitust ja grammatikareegleid läbi praktilise ja loogilise mõtlemise. Loomulik seos sõnade ja piltide vahel tugevdab keelest arusaamist, mõistmist ja keelendite meeldejätmist. Õpilane peab jälgima, et kõik osad sobiksid kokku ja moodustaksid tähendusrikka lause või loo.	Doomino aitab õpilasel õppida ja kinnistada uusi sõnu ja fraase, seostades need piltidega. Õpilane arendab keelelist mõistmist ja grammatilist täpsust, luues lauseid, mis järgivad keele struktuuri. Doomino arendab tähelepanu, loogikat, keelelist mõistmist ja loovust, pakkudes samal ajal lõbusat ja kaasahaaravat õppimiskogemust.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Bingo	Bingo tüüpi ülesanne suunab õpilasi omaval suhtlema, esitama küsimust ja reageerima kaasõppija küsimusele.	LASTEAED	
		Bingomäng on mitmekülgne ja tõhus vahend laste keeleoskuse arendamiseks ja sõnavara rikastamiseks. Mängu käigus saab lapsi suunata suhtlema, küsimusi esitades ja neile vastates juhivad lapsed ise mängu ja osalevad aktiivselt õppeprotsessis.	Bingomängud keskenduvad temaatilisele sõnavarale (nt loomad, värvid, numbrid) – see aitab lastel uusi sõnu õppida ja olemasolevaid kinnistada. Mäng arendab kuulamis- ja arusaamisoskust. Bingokaardid sisaldavad sõnu ja pilte, mis aitavad lastel lugemis- oskust harjutada.
		KOOL	
		Õpilane harjutab küsimuste esitamist ja vastamist, arendab suhtlemisoskust. Ta rikastab oma sõnavara, õppides uusi sõnu ja väljendeid, mis on seotud tema või kaasõpilaste tegevuste, eelistuste ja harjumustega, samuti kordab tundides õpitut.	Õppija peab kuulama küsimusi, mõistma nende tähendust ja vastama. Mäng aitab harjutada kuulamisoskust, kuna õpilane peab kiiresti ja täpselt aru saama küsimustest ning sellele sobival reageerima. See arendab keeleliselt täpset, soravat ja arusaadavat eneseväljendust.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Sudoku (ülesanne lasteaia materjalides)	Numbrite asemel on pildid või sõnad - see arendab loogilist mõtlemist ja tähelepanu, suunab seostama pilti ja sõna ning leidma pildile õige ruudu.	LASTEAED	
		Sudoku nõuab loogilist mõtlemist, analüüsi- ja probleemide lahendamise oskust. Need oskused on olulised ka keeleõppes, eriti keerukamate tekstide mõistmisel ja kirjutamisel. Loogilise mõtlemise arendamine aitab lastel paremini mõista lausete struktuuri ja seoseid. Sudoku lahendamise üle arutlemine eesti keeles aitab lastel harjutada suulist väljendusoskust.	Sudoku mängimine nõuab tähelepanu ja keskendumist, mis on olulised tulevikuoskused. Keskendumisvõime arendamine aitab lastel paremini kuuldust aru saada ja hiljem ka lugeda, kirjutada. Sudoku mäng aitab mustreid ära tunda, mis on vajalik oskus ka keelte õppimisel.
		KOOL	
		Sudoku arendab loogilist mõtlemist, sõnavara ja keelelist täpsust, aidates õpilasel luua seoseid sõnade ja piltide vahel. Samuti parandab see tähelepanu- ja keskendumisvõimet, kuna ülesanded nõuavad mõtlemist ja järjepidevust. Arendab korrektset küsimuste esitamise oskust.	Sudoku aitab omandada uusi sõnu ja fraase, arendada grammatika mõistmist ning tugevdada loogilisi ja keelelisi seoseid. Mänguline lähenemine muudab keeleõppe lõbusaks ja motiveerivaks, toetades sõnavara kinnistamist ja keelelise täpsuse saavutamist.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Memoriin (ülesanne lasteaia materjalides)	Memoriin tüüpi ülesanded arendavad õppija keskendumisvõimet ning tähelepanu pildi ja sõna seostamisel.	LASTEAED	
		Memoriinikaartidel on pildid erinevatel teemadel (objektid, loomad, tegevused jne). Mängu käigus õpivad lapsed uusi sõnu ja seostavad neid piltidega. Memoriin nõuab tähelepanelikku kuulamist ja toetab kirjeldamisoskuse arenemist. Ülesanne arendab mälu, kuna lapsed peavad meeles pidama, kus kaardid asuvad.	Mängu ajal peavad lapsed rääkima, küsides "Kas see on...?" või öeldes "Ma leidsin...". See aitab neil harjutada lihtsate lausete moodustamist. Mängu ajal võib küsida lisaküsimusi, näiteks "Mis värvi see on?" või "Kus ta elab?". Mängu saab kohandada, kasutades käsitletavaid teemasid, näiteks loomad, värvid, toidud – nii toetab mäng konkreetse teema sõnavara õppimist-kinnistamist.
		Memoriin on sotsiaalne mäng, mis julgustab lapsi üksteisega suhtlema ja koostööd tegema.	Mäng nõuab tähelepanelikku kuulamist ja jälgimist, kui teised mängijad kaarte avavad ja kirjeldavad. Memoriin arendab mälu, kuna lapsed peavad meeles pidama, kus kaardid asuvad.
		KOOL	
		Memoriin arendab tähelepanu ja keskendumisvõimet, kuna õppija peab sõnu ja pilte kiiresti seostama, tugevdades mälu ja visuaalset eristamisvõimet. Samuti aitab see arendada sõnavara ja keele mõistmist, kuna ülesande lahendamiseks tuleb sõnade-piltide asukoht õigesti meelde tuletada ja kaart paigutada.	Memoriin toetab sõnavara omandamist, kuna mäng suunab õppijat meelde jätma ja seostama uusi sõnu piltidega. See arendab ka keelelist täpsust ja mälu, aidates õppijal paremini meelde jätta eestikeelseid sõnu ja nende tähendusi, samas arendades keskendumisvõimet ning visuaalse ja keelelise info ühendamise oskust.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Jutukuubik (ülesanne kooli materjalides)	Jutukuubik aitab arendada sõnavara, rääkimisoskust ja loovust.	LASTEAED	
		Jutukuubikud julgustavad lapsi loovalt mõtlema ja oma mõtteid suuliselt väljendama. Lugude väljamõtlemine arendab fantaasiat ja oma eelnevate teadmiste seostamise oskust uute teadmistega. Mäng aitab harjutada nii lihtsate kui ka keerukamate lausete moodustamist.	Jutukuubikuid saab kasutada käsitleva teema sõnavara harjutamiseks ja fraaside/lausete moodustamiseks. Jutukuubikud on sotsiaalne mäng, mis julgustab lapsi üksteisega suhtlema ja koostööd tegema. Mängu käigus peavad lapsed üksteist kuulama ja mõistma, et lugu edasi arendada.
		KOOL	
		Jutukuubikute abil saab arendada teksti loomist, pakkudes võimalust kasutada pilte ja sõnu erinevates kontekstides, koostada lauseid ja arendada loovust. Arendab nii rääkimis- kui ka kirjutamisoskust.	Jutukuubikud võimaldavad harjutada sõnavara ja lausete/juttude koostamist ning rääkimis- ja kirjutamisoskuse arendamist, pakkudes mängulist lähenemist keele õppimisele.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Riimide õppimine Riimide loomine	Aitab kaasa korrektsele hääldusele, tekitab keelelise rütmisunde, arendab loovust ja võimaluse eksperimenterida keelelise väljendusega.	LASTEAED	
		Riimide õppimine aitab lastel märgata sõnade kõla sarnasusi ja erinevusi. See arendab fonoloogilist teadlikkust, mis on oluline lugemis- ja kirjutamisoskuse alus. Lapsed õpivad eristama häälikuid ja silpe, mis aitab neil mõista, kuidas sõnad on üles ehitatud. Riimide loomine julgustab lapsi loovalt mõtlema ja kasutama oma kujutlusvõimet. Nad saavad mängida sõnadega ja luua uusi tähendusi.	Riimide õppimine nõuab tähelepanelikku kuulamist ja meeldejätmist. Lapsed hakkavad eristama kõlasid ja jätavad meelde riimuvaid sõnu. See aitab arendada laste kuulamis- ja mäluoskusi ning parandada hääldust. Riimid aitavad rikastada laste sõnavara ja arendada võimet end väljendada.
		KOOL	
		Riimide õppimine ja loomine aitab arendada korrektset hääldust ja keelelist rütmisundet, kuna teadvustab sõnade kõla ja ülesehitust. Samuti soodustab see loovuse arengut, kuna õppija saab katsetada ja mängida erinevate sõnade ja fraasidega, arendades keelekasutuse paindlikkust.	Riimide loomine toetab õppija häälduse täpsustamist ja keele rütmisunde kujunemist, kuna see sunnib tähelepanu pöörama sõnade kõla ja vormile. Lisaks arendab see loovust ja julgust katsetada õpitavat keelt, mis aitab õppijal sõnavara aktiivsemalt kasutusele võtta ja keelelise väljenduse oskusi täiustada.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Laulud ja luuletused	Temaatilised laulud ja luuletused aitavad keelt arendada, sest pakuvad rütmilist ja meeldejäävat viisi sõnavara, fraaside ja grammatikareeglite kinnistamiseks. Lisaks arendavad need kuulamis- ja hääldamisoskust.	LASTEAED	
		Luuletuste ja laulude esitamine aitab lastel harjutada suulist väljendusoskust. Laps õpib selgelt ja rütmiliselt rääkima, mis parandab nende kõne arusaadavust. Luuletused ja laulud on seotud kultuuriliste traditsioonidega ja väärtustega. Need aitavad lastel tutvuda oma kultuuripärandiga ja mõista erinevaid kultuure.	Laulude ja luuletuste kordamine aitab lastel harjutada õiget hääldust ja intonatsiooni. Luuletused ja laulud sisaldavad rikkalikku sõnavara, mis aitab lastel uusi sõnu õppida ja olemasolevaid kinnistada. See aitab arendada laste kuulamisoskust ja mälu, mis on olulised ka teistes õppeainetes. Laulud ja luuletused tutvustavad erinevaid teemasid, nt loodus, loomad, tegevused jne, mis laiendab laste sõnavara.
		KOOL	
		Laulud ja luuletused aitavad laiendada sõnavara ja tugevdada keelestruktuuri mõistmist läbi korduva rütmi ja kõla. Samuti toetavad nad loovust, kuulamisoskust ja suulist väljendusoskust, võimaldades emotsionaalselt tegeleda keelekultuuri ja -kasutusega.	Laulud ja luuletused aitavad õppijal kinnistada uut sõnavara ja fraase, arendades kuulamisoskust ja hääldust. Rütm, kordus ja emotsionaalne seotus tekstidega lihtsustavad keele õppimist ning aitavad õppijatel uue keele struktuure ja sõnu meelde jätta ning kasutada igapäevastes olukordades.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Küsimus-vastusriba	Aitab teadmisi ja keelendeid meelde tuletada ning kinnistada, arendab kiiret mõtlemist ja reageerimist.	KOOL	
		Küsimus-vastusriba arendab õppija lugemis- ja kuulamisoskust, õpilased loevad ribalt küsimuse ja leiavad sobiva vastuse. See võte arendab ka tähelepanu, kuna õpilane peab jälgima, kuidas küsimused on esitatud, ja pakkuma sobivaid vastuseid. Samuti aitab see arendada sõnavara ja grammatika täpsust. Lisaks võimaldab ka oma vastuse moodustamist.	Küsimus-vastusriba toetab õppija kuulamis- ja rääkimisoskuste arengut, kuna õppija peab mitte ainult küsimust mõistma, vaid ka sobiva vastuse leidma. See harjutus aitab mudellausete näol tugevdada sõnavara, keelekonstruktsioonide mõistmist ja julgust kasutada keelt suhtlemiseks, aidates õppijal keele kõlaga paremini harjuda. Arendab ka dialoogide moodustamise oskust.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Töö kaardiga, plaaniga	Toetab kaardi ja plaani mõtestamise oskust, õpetab aru saama leppe-märkidest, kirjeldama teekonda.	LASTEAED	
		Kaartide ja plaanide kasutamine nõuab tähelepanelikku kuulamist ja juhiste järgimist. Need aitavad õppida mõisteid nagu "paremal", "vasakul", "ees" ja "taga", mis on olulised ruumilise mõtlemise arendamiseks. Kaartide-plaanide kasutamine julgustab lapsi rääkima ja kirjeldama, mida nad näevad. Nende abil saab harjutada ka juhiste järgimist, näiteks "Mine paremale ja siis pööra vasakule."	Kaartidel ja plaanidel olevad pildid ja sildid aitavad lastel õppida uusi sõnu, mis seostuvad erinevate objektide, kohtade ja tegevustega. Kaardid-plaanid aitavad arendada oskust kirjeldada asukohti ja suundi. Õpetaja saab esitada küsimusi, näiteks "Mida sa näed sellel kaardil?", "Kus on park?", et julgustada lapsi rääkima. Küsimusi võivad esitada ka lapsed omavahel. Kaartide ja plaanide abil saab harjutada juhiste järgimist, näiteks "Mine otse ja siis pööra vasakule."
		KOOL	
		Kaardi- ja plaaniülesanded aitavad õpilasel kasutada korrektselt kohanimede, tee juhatamise ja igapäevaste tegevustega seotud sõnavara. Õpilased saavad harjutada lauseehitust ja rääkimisoskust, samuti suuna ja orienteerumisega seotud väljendeid.	Kaart ja plaan pakuvad võimalust praktiseerida uusi sõnu ja fraase, mis on seotud geograafia, liikumisjuhiste ja kohtadega. Õpilased saavad kaarti või plaani kasutades arendada suhtlusoskust, õppida sõnavara ning grammatilisi vorme, mis õpetavad suunaga seotud sõnavara.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Fotod ja helid (ülesanne lasteaia materjalides)	Ülesandes olevad objektid, tegevused ja olukorrad aitavad seostada sõnu reaalse maailmaga ning jätta meelde sõnavara. Helid aitavad arendada kuulamisoskust, mis on oluline keele mõistmiseks.	LASTEAED	
		Fotod ja helid julgustavad lapsi jutustama lugusid ja kirjeldama erinevaid olukordi, kohti ja inimesi või loomi. Näiteks võivad lapsed luua loo sellest, mis toimub fotol.	Nii fotod kui ka helid nõuavad tähelepanelikku kuulamist ja vaatamist. Lapsed peavad suutma mõista, mida nad näevad ja kuulevad, ning seostama seda sõnadega. Fotod aitavad arendada oskust kirjeldada objekte ja sündmusi. Helid aitavad lastel mõista erinevaid hääletoone ja emotsioone.
		KOOL	
		Fotod ja helid aitavad õppijal seostada sõnu reaalse maailmaga, mis teeb sõnavara meeldejätmise lihtsamaks ja loogilisemaks. Fotode ja helide kasutamine rikastab õpikogemust, arendades ka kuulamisoskust, kuna õpilane peab tuvastama ja mõistma erinevaid helisid ja visuaalseid detaile, et õigesti sõnu seostada. Õpilastele võib õpetada ka onomatopoeetilisi sõnu.	Fotod ja helid on õppija jaoks suurepärane tööriist, mis aitavad seostada uusi sõnu ja fraase reaalsete objektide, tegevuste ja olukordadega. See arendab kuulamisoskust ja aitab mõista keelekonteksti, kuna õppija peab kuulma ja tuvastama helisid, mis aitavad sõnade tähendusi paremini mõista ja meelde jätta.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Mõistatused	Arendavad loogilist mõtlemist, mustrite tuvastamist ja probleemide lahendamist ning treenivad oskust analüüsida teavet ja teha järeldusi.	LASTEAED	
		Mõistatused on üles ehitatud kindlate keelemustrite järgi, mis aitavad lastel mõista lausete struktuuri ja sõnade omavahelisi seoseid. Mõistatuste lahendamine arendab loogilist mõtlemist, analüüsi- ja probleemide lahendamise oskust.	Mõistatused sisaldavad sageli uusi ja huvitavaid sõnu, mis aitavad lastel oma sõnavara laiendada. Mõistatustes on lapsel vaja tajuda sõnu erinevates olukordades, nad õpivad erinevaid mõisteid, sõnaliike ning nendevahelisi seoseid.
		KOOL	
		Mõistatused arendavad õppija loogilist mõtlemist ja probleemide lahendamise oskust, kuna need aitavad tuvastada mustreid, analüüsida teavet ja teha järeldusi. Õppija peab mõistma peidetud sõnumit, mis vajab nii keelelist täpsust kui ka loomingulisust, et leida õiged lahendused. Samuti arendab see kujundite ja tähenduste mõistmist ja seletamist, mis aitab rikastada sõnavara.	Mõistatused aitavad õppijal arendada loogilist mõtlemist ja keelelise analüüsi oskust. Õppija peab mõistma peidetud sõnumit ja kujundite tähendust, mis vajab loomingulisust ja keelekonteksti tundmist.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Mosaik	Ülesanne pakub võimaluse leida õpitavale sõnale pildilise vaste ja vastupidi, on suurepäraseks võimaluseks visualiseerida õpitavat.	LASTEAED	
		Mosaigimängud loovad loogilisi seoseid ja arendavad sõnavara. Mosaigi kokkupanemisel saavad lapsed kirjeldada, mida nad teevad ja mida nad näevad, arendades seeläbi suulist väljendusoskust. Mosaigimängu saab mängida koos teiste lastega, mis arendab suhtlemis- ja koostööoskust.	Mosaigimängude kaudu saab õppida erinevaid teemasid (loomad, sõidukid, loodus jne), mis tutvustavad lastele uusi sõnu. Lapsed saavad kirjeldada kujundeid, värve ja mustreid, arendades seeläbi oma sõnavara ja lauseehitust. Mosaigimängu käigus saab last julgustada rääkima, mida ta teeb, näiteks küsides "Mida sa praegu teed?" või "Mis värvi see tükk on?".
		KOOL	
		Mosaik arendab õppija visuaalset mõtlemist ja sõnavara, kuna ta peab seostama sõnad õige pildiga ja vastupidi. See tegevus pakub võimaluse visualiseerida õpitavat, täpsustades sõnade tähendusi ja nende seoseid igapäevaelu kontekstis. Samuti arendab see loogilist mõtlemist, kuna piltide ja sõnade õiget ühendamist tuleb tähelepanelikult analüüsida. Tegevust saadab ka suuline kirjeldus.	Mosaik toetab õppijat, aidates tal sõnu ja pilte seostada, mis muudab õpitavad mõisted arusaadavamaks ja meeldejäävamaks. Õppija peab leidma õpitavale sõnale pildilise vaste ja vastupidi – see arendab sõnavara. See harjutus soodustab visuaalse mälu kasutamist keeleõppes.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Loe ja joonista (ülesanne lasteaia materjalides)	Harjutuses visualiseerivad õppijad loetud teavet, arendavad lugemisoskust ja käelist tegevust.	LASTEAED	
		Lapsed saavad kasutada oma kujutlusvõimet, et joonistada pilt loetud või kuulatud teksti põhjal. See aitab neil arendada loovust ja eneseväljendusoskust. Pärast joonistamist saavad lapsed kirjeldada oma pilti ja rääkida, mida nad joonistasid. See aitab neil harjutada suulist väljendusoskust ja sõnavara kasutamist.	Lapsed loevad või kuulavad lühikesi lauseid või juhiseid, mis sisaldavad uusi sõnu, mõistavad loetud sõnade tähendust, vajadusel õpetaja selgitab täiendavalt, ja joonistavad pildi. See aitab neil seostada sõnu konkreetsete objektide või tegevustega. Harjutused võivad sisaldada erinevaid lausekonstruktsioone, mis aitavad lastel mõista keele grammatikat. Näiteks "Joonista punane pall" õpetab neile omadussõnade ja nimisõnade kasutamist.
		KOOL	
		"Loe ja joonista" harjutus arendab õppija lugemisoskust ja loetava teksti mõistmist, kuna õpilased peavad visualiseerima teavet. See tegevus soodustab mõistete ja sõnade tähenduste meeldejätmist, samal ajal arendades käelist tegevust ja loovust, kuna õpilased tõlgendavad loetud sisu oma kujutlusvõime abil.	"Loe ja joonista" harjutus arendab õppija lugemisoskust ja sõnavara mõistmist. Õppija saab aru loetud tekstist ja väljendab seda joonistamise kaudu. See harjutus aitab õppijal paremini meelde jätta sõnu ja fraase, kuna joonistamine pakub visuaalse mälu tuge.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Anagrammid	Anagrammid suurendavad kognitiivset paindlikkust, sest tuleb mõelda väljaspool harjumuspäraseid sõnu. Anagramme saab genereerida https://arhiiv.eki.ee/tarkvara/anagramm/	LASTEAED	
		Anagrammide lahendamine arendab fonoloogilist teadlikkust, mis on oluline lugemis- ja kirjutamisoskuse alus. Lapsed õpivad, kuidas tähed moodustavad sõnu ja kuidas tähtede järjekorra muutmine muudab nende tähendust.	Anagrammide lahendamine nõuab sõnade äratundmist ja uute sõnade loomist, mis laiendab laste sõnavara. Lapsed õpivad, kuidas ühest sõnast saab moodustada teisi sõnu. Anagrammide lahendamine arendab loogilist mõtlemist, analüüsi- ja probleemide lahendamise oskust.
		KOOL	
		Anagrammid arendavad õppija keelelist nutikust, kuna need aitavad märgata seoseid sõnade vahel ja mõista, kuidas tähed moodustavad erinevaid sõnu. Õppija peab tegema loogilisi seoseid ja tuletama sõnu ümberpaigutatud tähtedest, mis tugevdab tema keelelist täpsust ja analüütilist mõtlemist.	Anagrammide lahendamine tugevdab töömälu, sest korraga tuleb opereerida mitme tähe ja tähe kombinatsiooniga, et lahenduseni jõuda. Anagrammide lahendamisega kogeb õpilane, kuidas tähed võivad moodustada erinevaid sõnu. See tegevus toetab keele mõistmist ja sõnade korrektset moodustamist, kuna õppija peab tähti ümber paigutama, mis aitab kinnistada uusi mõisteid.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Koomiks	Koomiks on tekst, mis ühendab fraasi ja pildi. Koomiksi vahendusel saab selgitada sündmusi, protsesse või erinevaid teoseid.	LASTEAED	
		Koomiksid aitavad lastel mõista konteksti ja seostada sõnu konkreetsete olukordadega. Lapsed õpivad lugema ja mõistma lühikesi lauseid ning dialooge – see arendab nende lugemisoskust. Koomiksite loomine julgustab lapsi kasutama keelt loovalt ja väljendama oma mõtteid.	Koomiksid sisaldavad erinevaid sõnu, mis seostuvad piltidega, aidates lastel uusi sõnu õppida ja olemasolevaid kinnistada. Lapsed õpivad kirjeldama tegevusi, emotsioone ja objekte – see laiendab nende sõnavara ja suulist väljendusoskust.
		KOOL	
		Koomiks arendab õppija teksti mõistmist ja loogilist mõtlemist, kuna fraasid ja pildid on ühendatud loo kaudu, mis aitab õppijal mõista sündmusi, protsesse või teoseid. See harjutus toetab sõnavara ja konteksti mõistmist, kuna õpilane peab jälgima loo arengut ja seostama visuaalseid elemente keelelise väljendusega.	Koomiks aitab õppijal arendada keele mõistmist ja sõnavara, kuna pildid ja fraasid on seotud narratiiviga, mis lihtsustab keerukate mõistete ja konteksti mõistmist. Õppija saab mõista sündmusi ja protsesse, mis muudavad keele õppimise lõbusamaks ja intuitiivsemaks.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Kuidas jutt jätkub? Taasta jutt.	Harjutus on loovust ja keeleoskust arendav tegevus, mis toetab suulist ja kirjalikku väljendusoskust. Võte arendab loogilist mõtlemist ja sündmuste seostamise oskust ning suurendab aktiivset kuulamist. Kasutades rühma- või paaristöös soodustab koostööd ja suhtlemist.	LASTEAED	
		Jutu jätkamine või taastamine aitab lastel harjutada suulist eneseväljendust. Lapsed õpivad jutustama lugusid ja kirjeldama sündmusi, mis arendab nende kõnet. See harjutus julgustab lapsi kasutama erinevaid lausekonstruktsioone ja sõnavara. Jutu taastamine arendab laste mälu, kuna nad peavad meeles pidama loo olulisi detaile.	Harjutuse käigus peavad lapsed mõistma jutu sisu, et seda õigesti jätkata või taastada. See aitab neil arendada kuulamis- ja arusaamisoskust. Jutu taastamine või lõpetamine julgustab lapsi kasutama keelt loovalt ja väljendama oma mõtteid.
		KOOL	
		"Kuidas jutt jätkub?" harjutus arendab õppija loovust, keeleoskust ja loogilist mõtlemist, kuna ta peab sündmuse loogiliselt seostama ja jutuloo arengut ette kujutama. Harjutus toetab suulist ja kirjalikku väljendusoskust. Õpilased töötavad aktiivselt oma mõtete väljendamisel ja teiste kuulamisel, tehes seda rühma- või paaristööna.	"Kuidas jutt jätkub?" harjutus aitab õppijal arendada loogilist mõtlemist ja keele kasutamist, kuna õppija peab mõistma sündmuste järjekorda ja seostama neid loogiliselt, samal ajal mõtlema, kuidas lugu edasi areneb. See harjutus arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust. Rühma- või paaristöö soodustab mitmekesist lähenemist ja sõnavara täiendamist.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Lõpeta lause	Lause lõpetamine on mitmekülgne ja tõhus viis arendada õpilaste keeleoskust, harjutada grammatikat ja lauseehitust.	LASTEAED	
		Lapsed peavad mõistma lause sisu, et seda õigesti lõpetada. See aitab neil arendada kuulamis- ja arusaamisoskust. Lause lõpetamine julgustab lapsi kasutama keelt loovalt ja väljendama oma mõtteid.	Lapsed õpivad uusi sõnu ja fraase, mis aitavad neil oma sõnavara laiendada. Lause lõpetamine arendab lastel suulist väljendusoskust. Lapsed õpivad moodustama lauseid, kasutama erinevaid lausekonstruktsioone ja sõnavara.
		KOOL	
		"Lõpeta lause" harjutus arendab õppija loogilist mõtlemist ja keele kasutamise paindlikkust, kuna õpilane peab igapäevaelu situatsioonide põhjal loogiliselt pakkuma sobivaid lõppe. Alguses pakutavad vastusevariandid aitavad arendada sõnavara ja grammatika mõistmist, kuid hiljem suudab õppija ise luua erinevaid variante, mis toetab loovust ja keeleliselt täpset väljendamist.	"Lõpeta lause" harjutus aitab õppijal laiendada sõnavara ja väljendusoskust, kuna õppija peab seostama igapäevaelu situatsioonidega sobivaid lause lõppe. Alguses pakutavad vastusevariandid toetavad sõnavara ja grammatikat, andes kindluse keele kasutamiseks. Edasi liikudes, kui õppija hakkab ise looma erinevaid variante, arendab see tema loovust ja täpsust, olles samas abiks uue sõnavara ja grammatikastruktuuride omandamisel.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Küsimused-vastused	Harjutus suunab õppijat aktiivselt materjali meenutama ja töötleva, arendab funktsionaalset lugemis- ja kuulamis-oskust.	LASTEAED	
		Lapsed peavad mõistma küsimuse sisu, et sellele õigesti vastata. Harjutus aitab arendada kuulamis- ja arusaamisoskust. Küsimustele vastamine julgustab lapsi kasutama keelt loovalt ja väljendama oma mõtteid.	Lapsed õpivad erinevaid küsisõnu (kes, mis, kus, millal, miks), küsimuste esitamist ja küsimustele vastamist. Lapsed õpivad looma sisult loogilisi lauseid.
		KOOL	
		„Küsimused-vastused“ harjutus arendab õppija mälu, lugemis- ja kuulamisoskust, kuna ta peab seostama küsimusi ja vastuseid. Harjutus aitab mõtlemisvõimekuse ja keelekasutuse arendamisel, pakkudes võimalusi täpsete vastuste andmiseks ja analüüsivõime tugevdamiseks.	„Küsimused-vastused“ harjutus arendab õppija lugemis- ja kuulamisoskust ning küsimustele vastamise oskust. See aitab kaasa teksti mõistmisele ja suulisele väljendusoskusele, samal ajal arendades analüüsivõimet ja keelestruktuuride kasutamist.

Ülesanne	Ülesande eesmärk	Eesti kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine	Eesti keelest erineva kodukeelega õppija keeleoskuse arendamine
Erinevad wordwall.net keskkonnas loodud harjutused	Interaktiivsed ülesanded aitavad mänguliselt õppida ning kinnistada sõnavara või mudellauseid.	LASTEAED	
		Wordwall.net-i harjutused aitavad lastel seostada sõnu konkreetsete objektide, tegevuste või mõistetega. Mängude käigus on võimalik pöörata tähelepanu lauseehitusele, sõnajärjele lauses ja veaohlike sõnade pöramisele ja käänamisele. Mängud on lõbusad ja kaasahaaravad, mis suurendab laste õpimotivatsiooni.	Wordwall.net-i harjutused aitavad lastel seostada sõnu konkreetsete objektide, tegevuste või mõistetega, visuaalne tugi aitab neil uusi sõnu paremini meelde jätta. Mängud aitavad arendada suulist väljendusoskust ja harjutada lauseehitust, õppida õiget sõnajärge lauses.
		KOOL	
		Wordwall.net-i harjutused aitavad õppijal sõnavara ja fraase kinnistada läbi mänguliste ja interaktiivsete ülesannete, arendades loogilist mõtlemist, keelekasutust ja visuaalset mälu. Piltide ja sõnade või fraaside ühendamine tugevdavad õppija grammatikatundmist ja väljendusoskust, pakkudes samas lõbusat ja motiveerivat õpikogemust.	Wordwall.net-i harjutused toetavad õppijat uue sõnavara ja fraaside õppimisel, pakkudes visuaalseid ja interaktiivseid harjutusi. Piltide ja sõnade ühendamine, lause koostamine ning fraaside õppimine arendab grammatiliselt korrektset suulist väljendusoskust, tehes keeleõppe mänguliseks ja motiveerivaks.

Üldpädevused, mille saavutamist metoodilise kogumiku ülesanded toetavad

Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodanikupädevus
• kaaslastega seotuse tajumine ja väärtustamine • Eesti kultuuripärandiga tutvumine • loomingu väärtustamine • ilumeele kujundamine • inimliku, kultuurilise ja loodusliku mitmekesisuse väärtustamine • väärtushinnangute teadvustamine	• eneseteostus • aktiivsus • vastutustundlikkus • koostöö • kaaslastega arvestamine
Enesemääratluspädevus	Õpipädevus
• iseenda kui õppija tajumine • oma käitumise analüüsimine • suhtlemisprobleemide lahendamine	• töötamine iseseisvalt ja rühmas • õpitu kasutamine erinevates olukordades • omandatud teadmiste seostamine varem õpituga • oma teadmiste ja oskuste analüüsimine
Suhtluspädevus	Ettevõtlikkuspädevus
• selge, asjakohane, viisakas eneseväljendus eesti keeles • oskus ennast esitleda • oskus oma seisukohti esitada ja põhjendada • tekstidest arusaamine • tekstide loomine	• ideede loomine ja elluviimine • eesmärkide seadmine • kavandamine ja kavandatu elluviimine • tulemuste eest vastutamine • loov ja paindlik reageerimine muutustele
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalne pädevus	Digipädevus
• sümbolite kasutamine • ümbritseva kirjeldamine	• digitehnoloogia kasutamine • info leidmine digivahendite abil

Läbivad teemad, mille saavutamist metoodilise kogumiku ülesanded toetavad

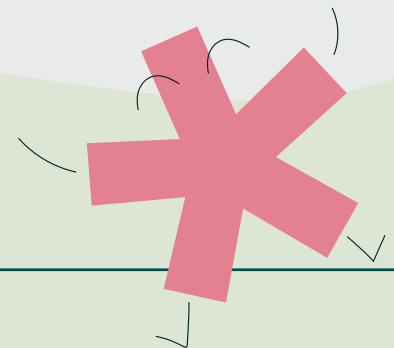
Elukestev õpe ja karjääri kujundamine	Keskkond ja jätkusuutlik areng
• valmisolek õppida • erinevate rollide täitmine • teadlike otsuste tegemine • valikute tegemine	• keskkonnateadlikkus • looduskeskkonna väärtustamine
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kultuuriline identiteet
• aktiivsus • vastutustundlikkus • kultuurilised traditsioonid	• omakultuuri väärtustamine • kultuuriline sallivus • koostöö
Teabekeskkond ja meediakasutus	Tehnoloogia ja innovatsioon
• teadlik õppija • analüüsioskus • vastutus	• nüüdisaegse tehnoloogia eesmärgipärane kasutamine
Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus
• turvaline käitumine • vaimne, emotsionaalne, sotsiaalne turvalisus	• üldtunnustatud väärtuste ja kõlbluspõhimõtete järgimine • reageerimine kokkulepete rikkumisele

ÕPITULEMUSED, MILLE SAAVUTAMIST METOODILISE KOGUMIKU ÜLESANDED TOETAVAD

Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava

	Eesti emakeelega laps	Muu kodukeelega laps
LASTEAED	Valdkond Keel ja kõne Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps: - tuleb toime igapäevases suhtlemises; - kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesist lauseehitust; - tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused. Valdkonna Keel ja kõne sisu: - keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika; - suhtlemine, jutustamine ja kuulamine; - lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6–7aastane laps: - tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel; - arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga; - saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida; - suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda; - jutustab pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid, vahendab ka oma tundeid; - kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid; - kasutab kõnes kõiki käände- ja pöörddevorme ainsuses ja mitmuses; - valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada; - hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnade kordamisel õigesti kõiki emakeele häälikuid; - tunneb tähti ja veerib kokku 1–2-silbilisi sõnu, tunneb kirjapildis ära mõned sõnad; - kirjutab joonistähedega 1–2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega; - teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.	Valdkond Eesti keel kui teine keel Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps: - tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu; - soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega; - tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest; - kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises. Valdkonna Eesti keel kui teine keel sisu: - kuulamine; - kõnelemine; - Eesti kultuuri tutvustamine. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6–7aastane laps: - mõistab lihtsamat argiteemalist eestikeelset kõnet; - tunneb ära ja mõistab õpitud sõnu ja väljendeid ning kasutab neid oma kõnes; - saab aru korraldusest ja toimib vastavalt; - saab aru lihtsast küsimusest ning vastab sellele õpitud sõnavara piires; - kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid; - teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule; - oskab nimetada mõningaid Eesti kohanimi, tuntud inimesi.

ÕPITULEMUSED, MILLE SAAVUTAMIST METOODILISE KOGUMIKU ÜLESANDED TOETAVAD

Põhikooli riiklik õppekava

KOOL

Eesti emakeelega laps

Eesti keele ainekava

I kooliastme lõpuks oodatavad õpitulemused:

Õpilane:

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
- tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Muu kodukeelega laps

Eesti keel teise keelena ainekava

I kooliastme lõpuks oodatavad õpitulemused:

Õpilane:

- saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;
- saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;
- saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;
- saab üldjoontes aru tava-suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;
- saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;
- kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;
- kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;
- jutustab endale olulistest sündmustest;
- väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist;
- suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;
- esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;
- kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;
- kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;
- paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;
- valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;
- tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;
- kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;
- hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.